

Ügyszám: EBF-AJBH-16/2021.

Védett tulajdonság: fogyatékos

Diszkrimináció területe: szolgáltatás igénybevétele

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

A mozgáskorlátozott kérelmező panasza a busztársasággal szemben 2020 őszén érkezett az Alapvető Jogok Biztosa (a továbbiakban: hatóság) jogelődjéhez, az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz. Sérelmezte, hogy az autóbuszvezető nem engedte neki, hogy elektromos kültéri kerekesszékkal felszálljon az autóbuszra arra hivatkozva, hogy – a busztársaság belső szabályzata szerint – csak mechanikus kerekesszékkal lehet felszállni a járműre. Nyilatkozott arról is, hogy a későbbiekben utazhatott elektromos kerekesszékkal a helyi járaton.

A hatóság eljárást indított a busztársasággal szemben, aki azzal védekezett, hogy a sofőr nem tiltotta meg a kérelmezőnek, hogy felszálljon az autóbuszra, csak kérte, hogy legyen türelemmel addig, amíg telefonon információt kér az utazási lehetőségeiről. A sofőr bizonytalan volt abban, hogy az elektromos kerekesszék szállítható-e a járművön. A sofőr a buszvégállomáson egyébként még nem állt be az induló megállóhelyre, amikor a kérelmező megkérdezte, hogy felszállhat-e. Majd mire beállt oda, a kérelmező már eltávozott. Az eljárás során mindkét fél nyitott volt az egyezségkötésre, amely azonban végül nem jött létre.

A hatóság döntésében megállapította, hogy a kérelem megalapozott. A felek az eljárás során egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a kérelmező a megjelölt napon elektromos kerekesszékével fel szeretett volna szállni az autóbuszra, ez azonban nem valósult meg. A felek nyilatkozatai alapján nem lehetett megállapítani azt, hogy a sofőr valóban megtagadta volna a kérelmezőnek, hogy elektromos kerekesszékkal felszálljon az autóbuszra. A hatóság ugyanakkor hátrányként értékelte, hogy az autóbuszvezető nem tájékoztatta a kérelmezőt megfelelően az akadálymentes utazás feltételeiről, indokolatlanul hátráltatta a kérelmezőt a szolgáltatás igénybevételében.

A hatóság megvizsgálta a busztársaság üzletszabályzatát is, és megállapította, hogy az az autóbuszokon lehetővé teszi az elektromos kerekesszékkal közlekedő utasok szállítását. Tiltalom kizárólag az elektromos mopedek szállítására vonatkozik. A buszsofőr ismeretei azonban a mozgáskorlátozott kérelmező szállíthatóságával kapcsolatban hiányosak voltak, aminek következtében nem tájékoztatta őt megfelelően az akadálymentes utazás feltételeiről. A hatóság megállapította, hogy a busztársaság mint közszolgáltató felelősséggel tartozik azért, hogy a buszvezetők megismerjék az üzletszabályzatát, tisztában legyenek a mozgássérülteket és mozgáskorlátozottakat az utazás során megillető jogokkal és kötelezettségekkel, valamint ismerjék a mozgást segítő eszközök különböző típusait, és a mozgássérült ügyfeleket ennek megfelelően tájékoztassák. Az ezen ismeretek hiányából származó jogsértésért a közszolgáltató felelősséggel tartozik.

A kérelmező a személyszállítási közszolgáltatás akadálymentes igénybevételében indokolatlanul hátráltatva volt, ezáltal sérült a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényben (Fot.) biztosított azon joga, hogy a tömegközlekedési közszolgáltatáshoz egyenlő eséllyel férjen hozzá. A hatóság ezért megállapította, hogy a busztársaság megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és a kérelmezővel szemben a fogyatékosával összefüggésben közvetlen hátrányos

megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy nem tájékoztatta megfelelően az akadálymentes utazás feltételeiről.

A hatóság szankcióként megtiltotta a busztársaságnak a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását. A szankció megállapításánál a hatóság figyelembe vette, hogy a busztársaság nyitott volt az egyezségkötésre, felhívta a buszsofőr figyelmét arra, hogy a munkavégzés során a munkakörére kiadott szabályokat tartsa be, és a panaszolt esetet követően a kérelmező a továbbiakban utazhatott elektromos kerekesszékekkel az autóbuszban. A hatóság ugyanakkor figyelembe vette, hogy a jogsértéssel okozott hátrány nem volt visszafordítható.

2021. márciusi döntés